

Retten følger ogsaa Ansvaret, og at Folkets Repræsentanter ikke tør fraskrive sig Adgang til at bestemme og kontrolere i alle Enkeltheder, hvorledes Folkets Penge blive anvendte. Mine Meningsfæller og jeg maa derfor tage Forbehold overfor dette Forslag, i hvert Fald indtil vi blive ganske klare over, hvilken Rækkevidde og Hensigt det har.

Med Hensyn til Ministeriet i Almindelighed skal jeg gøre den Bemærkning, at det har været vore og for øvrigt flere andre Venstremænds Bestræbelse at udvirke, at der ved Dannelsen af det andet Venstreministerium blev taget et lignende alsidigt Hensyn til de forskellige Anskuelser og Afskygninger indenfor Venstre som ved Dannelsen af det første Venstreministerium, idet vi befrygtede — saaledes have vi udtrykt os — at det andet Venstreministerium ellers ikke vilde være i Stand til at føre Regeringen varigt og lykkeligt, varigt og sikkert. Vore gode Raad og venlige Henstillinger er der imidlertid ikke blevet taget nogen Notits af, og Følgen deraf er bleven, at Ministeriet ikke er blevet en Repræsentation for hele Venstre-reformpartiet, men kun for en enkelt Side deraf. Hvis man ved Ministeriets Dannelse havde vist mere Hensyntagen, vilde det, tror jeg, kunne have set Fremtiden i Møde med mere Tryghed og med lysere Forventning om, hvad det vil kunne udrette til Gavn for vort Fædreland, end det desværre nu er Tilfældet.

Den afgaaede Konseilspræsident havde forstaaet at danne et Ministerium, saaledes at det kunde samle hele Venstre. Derfor skylder vort Folk ham en oprigtig og stor Tak, thi dermed førtes vi sikkert og godt bort fra de lovløse eller i hvert Fald usikre Tilstande ind i en ny Statskik, som nu lykkeligvis er bleven yderligere bekræftet. Som Udenrigsminister har den afgaaede Konseilspræsident dels allerede gennemført Voldgiftstraktater med fremmede Magter, og dels har han indledet Forhandlinger, hvorom man kunde haabe, at de vilde føre til Voldgiftstraktater af stor Betydning. Det er ikke uden Bekymring, at man maa se dette Arbejde afbrudt og nu rimeligvis spildt. Der forelaa i Virkeligheden ikke nogen parlamentarisk Grund til, at nogen anden Minister end den afgaaede Krigsminister skulde gaa bort af det politiske Liv. Den afgaaede Marineminister skal jeg, som i den Tid, han har været Minister, har været Ordfører for hans Budget, give den Ros, at han til enhver Tid optraadte

parlamentarisk loyalt og aabent overfor Rigsdagen, og der har derfor ikke været nogen parlamentarisk Grund til at ønske ham bort. Det er heller ikke uden den største Beklagelse, man maa se den afgaaede Finansminister i Øjeblikket helt fjernet fra vort offentlige Liv, i hvilket han ragede saa stærkt frem ved sin høje Kultur og sine rige Evner. Det Land maa være rigt, som har Raad til at give Afkald paa saa store Talenters Anvendelse i det offentlige Liv. Jeg tvivler noget om, at vi ere saa rige, at vi have Raad dertil.

Jeg skal blot til Slutning sige, at mine Meningsfæller og jeg fremdeles som hidtil ville arbejde for vort Folks aandelige og materielle Fremgang i Overensstemmelse med Venstres Program.

Formanden: Folketingsmanden for Viborg Amts 5te Valgkreds (Anders Nielsen) har Ordet for en kort Bemærkning.

Anders Nielsen: For at forebygge Misforstaaelse har jeg bedt om Ordet for en kort Bemærkning.

Det ærede Medlem, som nu satte sig (Zahle), lod forstaa, at han havde været i en Situation, hvor han var eller kunde være bleven udsat for at bindes til en Hærordning, der blev lige saa bekostelig som den nuværende. Jeg ved ikke, hvor det ærede Medlem har været i en saadan Situation, jeg har ikke været i den. Jeg har ikke talt her i Dag paa egne eller paa nogen andens Vegne ud fra den Forudsætning, at vi bandt os til en Hærordning, der blev lige saa bekostelig som den, vi have. Paa den anden Side — jeg har heller ikke hverken her i Dag eller tidligere paa noget andet Sted villet være med til at binde den højtærede Konseilspræsident og Forsvarsminister overhovedet og da navnlig ikke paa et Tidspunkt, hvor Lovgivningsmagten har givet det hele Forsvarsspørgsmaal hen til fri og ubunden Undersøgelse, Overvejelse og Forslagsinitiativ i Forsvarskommissionen. Det har jeg ikke villet være med til, og det forklaver, at der er den Nuance mellem det ærede Medlem, som sidst talte, og mig og andre. Altsaa, det ærede Medlem svæver i en Vildfarelse og Misforstaaelse, naar han her i Dag siger, at han har været udsat for at skulle bindes til en Hærordning, der vilde blive lige saa bekostelig som den, vi nu have. Alle respektere — først og fremmest den højtærede Konseilspræsident og Forsvarsminister sikkert nok —, at